

Vrt nas tudi že kliče.

Čas je tu za prvo setev na planem v golednih legah. Špinača, korenje, peteršilj, čebula, tudi solata berivka, rani grah in bob pojdejo prvi v zemljo. Tudi čebulček in česenj že potaknemo. V tople grede, pa tudi v zelo zavarovanih solnčnih legah sejemo kapusnice (flance): rano zelje, ohrovt, kolerabice in drugo.

Gospodinjstvo-nadaljevalna šola pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. V nedeljo dne 13. marca se zaključila kmetijska gospodinjstvo-nadaljevalna šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ki je trajala pet mesecev. Učile smo se, kar bo vsaka gospodinja rabila enkrat v življenju. Kot zaključek bo izpraševanje raznih predmetov, razstava izdelkov šivanja in raznih ročnih del. — Istega dne popoldne ob treh prirede udeležence šoloigro »Pri gospodi«. Zabavalo bo stare in mlade, gledati dekleta, da se znajo tudi na odru sukati in ne samo po polju z motiko in grabljami.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 27. februarja so pripeljali špeharji 150 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—12, špeh po 10—12 Din. Kmetje so pripeljali 8 voz sena po 85—95, 4 otave po 75—80, 2 voza krompirja 1—1.50, 38 vreč čebule po 6 (česen 16—18), zelje glava 2—4. Rž 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.25—1.50, proso 1.75, ajda 1.50, ajdovo pšeno 3.50—4.50, fižol 1.50—3. Celi orehi 4.50—5, luščeni 10—18. Kokoš 25—35, piščanci 30—60, raca 20—30, puran 50—80. Hren 12—14, kartijola 6—10, ohrovt 2—3, radič 42, jabolka 3.50—7. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32, jajca 0.60—1, suhe slive 8—12, med 14—20.

Mariborski živinski sejem dne 23. febr. 1932. Prignanih je bilo 16 konj, 13 bikov, 169 volov, 270 krav in 19 telet, skupaj 487 komadov. Poprečne cene za različne živalske vrste na sejm so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5 Din, poldebili voli od 3 do 3.75 Din,

plemenski voli od 3.50 do 3.75 Din, bikji za klanje od 3 do 3.75 Din, klavne krave debele od 3 do 4.50 Din, plemenske krave od 2.50 do 2.75 Din, krave za klobasarje od 1.25 do 2 D, molzne krave od 2.50 do 3.50 Din, breje krave od 2.50 do 3.50 Din, mlada živina od 3.50 do 5 Din, teleta od 4 do 5 Din. Prodanih je bilo 239 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 26. II. 1932. Pripeljanih je bilo samo 33 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari kom. 80 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 200 D, 5—7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 450 Din, 1 leto stari 700 D, 1 kg žive teže 5 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 7.50 do 8.50 Din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 10 do 12 Din, volovsko meso II. vrste od 8 do 10 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste od 12 do 14 Din, telečje meso II. vrste od 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže od 8 do 14 Din.

Zgornja Polskava. Pri nas tudi nismo čisto zaspali, čeravno se poredko kedaj oglasimo v dopisih. V nedeljo dne 7. februarja so igralci našega izobraževalnega društva »Skala« v polni dvorani vprizorili lepo igro »Utopljenca«. Tako smo se po dolgem času spet od srca nasmejali. Vsi igralci so svoje vloge prav izvrstno podali. Vsa čast našim fantom in dekletom, zbranim v izobraževalnem društvu, ki že skozi osem let tako vztrajno vzgaja našo mladino.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne smemo tiho preiti lepe in zares vesele predpustne prireditve Prosvetnega društva na pustno nedeljo. Dekleta z Gore so kot gostje vprizorile »Svoje glavno Minko«; igra je bila živahna, naravna, da se je videlo, da so igralke povečini z igro kar živele. Domačina sta podala šaljiv prizor »Stotnik in njegov sluga«, vmes so pa gorski tmburaši veselo svirali. Govorilo se je pozneje, da je nekaj domačih fantov (ali tudi deklet?) vihale nosove, češ, kaj hodijo tuji k nam! Mi smo pa tega veseli in pozdravljamo take nastope, ki naj oboje le spodbujajo k veselému tekmovanju pri vsem dobrem. Razumni lovrenčki fantje gotovo ne mislijo več, da je največje junaštvo, ako fante iz druge vasi ali druge fare za plotom s koli počakajo! In pametna dekleta so vesela, če imajo priliko, da se od sosed učé vneme za prosvetno delo. Zato pa kličemo gorskim sosedom, ki jim doma neprijatelji prosvete in poštene zabave mečejo toliko polen med noge: le pogumno naprej in če mogoče, še večkrat na svidenje, da se homo drug od drugega učili in radostno v dobrem tekmovali!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Katoliško prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 6. marca popoldne po večernicah v Društvenem domu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Pridite, da se skupno navdušimo za bodoče delovanje prave naše katoliške prosvete. — Odhor.

St. Peter pri Mariboru. Pod predsedstvom vič. g. župnika se je ustanovil za našo župnijo odbor za pomožno akcijo, ker tudi pri nas ne manjka revežev in takšnih, ki trpijo pomanjkanje. — Poravnalno postopanje je uvedeno nad premoženjem lastnice trgovine z mešaním blagom v Nebovi g. Lah Marije. Torej je gospodarska kriza dosegla že tudi naše trgovce. — Udeležence gospodinjstvega tečaja se vedno z večjo vnemo in veseljem udeležujejo pouka, saj se pa tudi v vseh panogah kmetijskega gospodinjstva izobrazujejo. Pred kratkim jim je tudi predaval o vrtnarstvu znani mariborski vrtnar g. Jemec. — Naročnino za Mohorjevo družbo je treba čimprej obnoviti. Naj ne bo hiše, ki bi ne imela na-

stava povzročene poraze, jo tolažil in jej prigovarjal, naj počaka lepo doma, saj bo prišlo kmalu do končne zmage in potem bosta itak za vselej skupaj. Komaj in komaj je odpravil junaškega dekleta iz tabora, kjer je bilo potrebno marsikaj urediti in pregnati plahost ter obup. Ob Bistriški dolini je kmečka vojska skrbno zastraženo nočila in hotela nadaljevati 7. februarja pot proti Kozjem. Že v noči od 6. na 7. februarja sta prejela Gregorič in Šterc sigurno zanesljivo obvestilo, da čakajo kmečko vojsko v Kozjem jezdec Alapiča in Zrinjskega, kjer so oficirji v gosteh pri posestniku tamkajšnjega gradu Maksu plemenitemu Ruepp. Na kak spopad s preizkušnim in zmag vajenim plemiškim konjeništvom ni bilo niti misliti, in še najmanj na odprti ravnici proti Kozjem. Ni preostajalo družega, nego zgodaj zjutraj zatrobili na odhod preko pilštajnskega trga na Buče in z vso naglico v Št. Peter in preko Sotle. Ko se je pričelo daniti in so klicale kmečke bojovnike na noge troblje, so zaszvetili na vseh hribskih kresovih in zazvonili po cerkvah zvonovi. Pri tem pogledu je objel kmečki tabor obup!

Vsako je vedel, kaj pomenita v tedanjih časih kres in plat zvona. Od ust do usi je šlo: »Turék je že v Kozjem in pridrvi zdaj pa zdaj nad nas!« Na srečo je že bilo izdano povelje za umik preko trga in dalje, ker sicer bi se bili kmetje itak razpršili v zapovedani smeri, v kateri so se upali ogniti Turkom. Prebridek je bil pohod ter umik 7. februarja zjutraj! Vsa spodbuda in tolažba iz ust vojvode ter kapitana sta bili zaman. Kmetje niso verjeli, da bi se bilo poslužilo plemstvo prekane s kresovi in zvonovi, da bi zbegali puntarje; vse je trdno verjelo, da je zadeja obupanega kmeta poleg vseh šib še — turška!

Na potu od Pilštajna do Št. Petra se ni pridružil klavernim ostankom še pred kratkim tolikanj ponosne punte nikdo. Pač pa je čakalo v Št. Petru dobrih sedem tisoč neoplašanih puntarjev, ki so le znali povedati, da so videli švigati po cesti ob Sotli na hrvaški strani plemiške jezdece, a jih je bilo le za malo južino in s temi bo lahek opravek.

Bolj malodušna nega sveža pomoč sta bila vojvoda Gregorič in kapitan Šterc. Zavedala sta

vent) poslala v južno Francijo manjši oddelek, da zatre upor, ki se je začel pojavljati v teh krajih. Med častniki tega vojaškega oddelka je bil tudi mladi Napoleon, ki je takrat poveljeval 4. topniškemu polku. — Nekega dne je naletel Napoleon na tri uporne meščane, ki jih je začel kar v kavarni poučevati o njihovi dolžnosti do države in vlade, in možje so ga ubogali. Od takrat naprej pa je začel Napoleon obiskovati kavarno g. Barette kot stalen gost, bil pa je vedno tako suhe, da ni nikoli nič naročil, ali pa na up. Ko je odšel iz Avignona, je zapustil v kavarni 60 fran-

ročnih Mohorjevih knjig, kajti število Mohorjanov mora vsekakor narasti. — Na fantovskem sestanku v nedeljo bo govoril g. dr. Jeraj iz Maribora.

Sv. Primož na Pohorju. Četudi pozno, zglasiti se je vendar treba. Pri ljudskem štetju leni so našli v naši župniji 452 ljudi. Rodilo se je 19, umrlo jih je 9. Porok je bilo 4. V letošnjem kratkem predpustu pa smo se kar hitro zaleteli in jih spravili 5 parov v zakonski jarem. Tudi rekord. — Na pustno nedeljo smo igrali v naši šoli in v korist šole dve veseligrigi »Poštna skrivnost« z moškimi ter »Strahovi« z ženskimi vlogami. Tudi je vmes prepeval mešani zbor. Obojni igralci, moški kot dekleta, so se vrlo obnašali. Zlasti vloga Matica je bila v najboljših rokah. Tako je bilo za pust nekaj veselega in poštenega. Zal, nimamo društva in društvenega prostora. Šolski oder pa je tudi tako majhen in skromen, da je komaj za največjo silo. Društvo bi že ustanovili, pa nimamo prostora za priditve. — Mesec januar na našem solnčnem hribu je bil krasen. Zato pa so tudi smučarji iz Maribora od kluba »Rapid« hudo pritiskali sem gori. Eden si je celo roko zlomil v rami. — Februar pa je napel druge strune. Zvižga in tuli okoli voglov, kot bi bili vsi strahovi zunaj. Ko sem bil pretekli četrtek v S. Janškem Vrhu, sem se že bal, da me bo po zraku odneslo v pameško župnijo. Vendar tistega mraza ni kot ga imate v dolini. Ko je v soboto dne 13. svečana bilo v Dravogradu in Slovenjgradu 25 stopinj —, je naš toplomer beležil samo 17 stopinj. Pritiska pa še drug mraz, ki grozi, da bo zmrznila cela vrsta naših dozdaž še samostojnih kmetov. Tu je pa gospodarska temperatura globoko pod ničlo. Kaj bo?

Pameče pri Slovenjgradu. Mi Pamečani nismo navajeni, da bi vsako še tako majhno novico takoj razbohnali v svet. Naše geslo je: Veliko ali pa nič! Zato pa malokdaj pišemo, pač pa takrat več novic! Letošnji predpust je bil kratek, pa tembolj vesel. Kar 4 pari so se vpregli v zakonski jarem. Tri neveste so doma ostale, ena pa nas je zapustila in šla v sosednjo faro Trbonje. Vprašali bodete, kako da so ženini tako od daleč izvedeli za naše neveste. Pa saj vam je znana pesmica, ki pra-

vi: »So hribčki, doline in strme gore, prešmentani fantje, pač zvochajo vse!« Kot prva je dala vzgled vrlo mladenka Marija Trobej p. d. Tratnikova, katere se je udeleževala tudi na prosvetnem polju kot knjižničarka našega Prosvetnega društva in kot članica Marijine družbe. Za spremljevalca skozi celo življenje si je izbrala Ivana Štunjek, pridnega mladeniča iz krščanske hiše Jelenove v Razborci, župnija St. Ilj pod Turjakom. Postala sta gospodarja na posestvu Tratnikovem, katerega je njima svobodno prepustil nevestin brat Ivan, zato ker se je namenil iti v samostan. Nevesta Alojzija Božič p. d. Ermanova, pa je dobila ženina iz Soštanja, Vinka Meh. Bila je istotako članica Marijine družbe. Naš vrlo župan g. Luka Pogač ji je kot svoji rejenki podaril posestvo. Poročil ju je naš so-rojak g. župnik šentpeterski Alojzij Vrhnjak. Kot tretji par sta se poročila mlada Micika Poznič in čevljar Anton Pletarski, doma iz okolice Rajhenburga. Ženin Peter Šak pa nam je odpeljal nevesto Francko Robin na svoj dom v sosednjo faro Trbonje. Novoporočenecem želimo mnogo sreče in lahek zakonski jarem! Na dan prve poroke je bil pogreb vrlega moža in krščanskega očeta Lovrenca Lipuša p. d. Juriča. Rajnemu večni mir, ostalim pa iskreno sožalje! — Huda gospodarska kriza se čuti tudi pri nas vedno bolj in bolj. Kamorkoli greš, s komurkoli govoriš, povsod slišiš: kriza, kriza! Dasi je beseda kriza tuje-ga izvora, vsakdo ve, kaj pomeni, ker jo pač preveč čuti na lastni koži! Pri nas čutimo krizo tembolj, ker nas razni lesni trgovci silijo pri nakupu tesanega lesa s takozvano novo kubično mero, s katero bodo nas kmete in delavce, ki živimo od lesne industrije, popolnoma uničili, če bo šlo tako dalje! Treba bi bilo, da poseže oblast vmes in napravi konec tej stvari.

Pernice nad Muto. Marsikdo misli, da je naš kraj za »plankami«. Pa ni tako. Naši ljudje se prebujajo v zimski naravi, osobito fantje, ki vesele in razigrane volje vzamejo svoje »dilce« na ramena in hajdl z njimi na snežne poljane, ki jih pri nas ne manjka in se morejo meriti z marsikaterimi, ki jih danes hvalijo, da imajo idealno lego. Le to ni prav, da vse hiti na Pohorje in naš Kozjak

ostane po zimi osamljen. Da ni naših vrlo fantov s svojimi »dilcami«, bi bila zimska narava kakor izumrla. Fantje si znajo prav dobre smučiči napraviti, čeprav mora potem marsikateri prepustiti na strminah svojo usodo »zadnjemu delu«. Če bi nas več planincev-turistov obiskalo, osobito poleti, ko je tukaj res krasno, bi se morebiti tudi naši ljudje začeli zanimati za marsikaj, za kar zdaj ne kažejo pravega zanimanja. Da nas tare gospodarska kriza ali griža, menda ni treba komentarija. Ljudje tukaj še precej mirno prenašajo to bolezen. Upajmo, da nas ne bo dolgo tlačila, izhod se bo vsekakor našel. — Nekaj se je tudi storilo za naše uboge. Šolsko upraviteljstvo je ob priliki božičnice obdarovalo vse otroke; med njimi 10 otrok z obuvalom, 20 pa z obleko, perilom ali raznim blagom. Na prošnjo šolskega upraviteljstva je poslalo več tverdk in trgovcev razna darila. Posebno izdaten dar nam je poklonila Ciril-Metodova družba v Ljubljani: znesek 750 Din, katere namen je, podpirati obmejne šole, posebno v narodno ogroženih krajih. Dalje nam je poklonila kr. banska uprava v Ljubljani 400 Din, tvrdka Bata 200 Din, Učiteljska tiskarna v Ljubljani lep dar šolskih potrebščin, tovarna Zlatorog ročno milo. Vsem darovalcem najpristicnejša hvala! Božičnica se je vršila z igrico »Sirota Jerica«. Precej težka, a krasna igrica, katero so деца tako lepo igrali, da so se mamicam oči orosile. Tudi 1. december smo lepo proslavljali. Pri tej proslavi so bili celo naši »čuvvarji« grančarji, ki jim je slovenska pesem zelo ugajala. — Šest let je hodil k nam opravljat duhovniško službo č. g. Kociper iz Ojstrice, iz precej oddaljenega kraja. Radevolje in z veseljem je prenašal marsikaj neprijetnega, posebno pa zelo dolgo, utrudljivo in zelo simno pot. Pretekli teden nas je zapustil, zapustil našo mladino, ki se je ganljivo poslovila od svojega kateheta in ki mu bo hvaležna za prejete nauke. Tudi vsi ostali se gospodu zahvaljujemo za vse in mu želimo zadovoljno in srečno življenje. Na njegovo mesto je prišel č. g. Slana iz Bizeljskega, kateremu želimo dobrodoščilo in da bi se kmalu privadil naših planin. — V pondeljek dne 22. februarja je obhajal g. Gešman Peter svojo 60letnico v krogu svoje družine in prijateljev.

kov dolga. Mladi Napoleon si gotovo ni takrat ni mislil, da bode postal pozneje francoski cesar.

Pred očmi policista

Neki policist je nedavno zjutraj stal pred neko restavracijo v Chicagu in ravnodušno opazoval dva možka, ki sta se trudila, da spravita iz lokala težko železno blagajno. Niti najmanje ni slutil, da je bil priča držnemu roparskemu napadu. Blagajno sta morala nositi ven dva delavca v restavraciji, k čemer sta ju prisilila dva bandita, od katerih je eden pazil na osobje v kuhinji, drugi pa je prijazno treptjal oba moža, ki sta vlečla blagajno, po

se, da je številčno od plemiške mnogo močnejša kmečka vojska kljub vsej previdnosti umika zašla baš v tem obsotelskem kotu v past. Iz smeri od Podsrede bodo pritiskali nad upornike konjeniki Alapiča ter Zrinjskega, prehod preko Sotle in umik na Cesargrad jim bodo preprečili hrvatsko-ogrski vojaki. Spopad na življenje in smrt je bil neizogiben. Ako se bo posrečilo upornikom izvojevati prehod preko Sotle, bodo rešeni in še prinesli pravočasno pomoč glavnemu delu kmečke vojske pri Dolnji Stubici; v nasprotnem slučaju jih bo objela majka smrt ali plemiška sužnost, ki bo hujša od turške!

8. februar leta 1573. je bil odločilen za celotni nadaljnji zaključek kmečkega upora.

Že zgodaj predpoldne je bila razvrščena kmečka vojska v bojne vrste, katere je urejeval in navduševal kapitan Šterc na konju in v blesteči viteški opremi. Tisoč mož broječa rezerva je čakala pripravljena pred St. Petrom za slučaj, da bi res nameravala napasti plemiška konjenica umikajočo se kmečko vojsko od zadaj, in ki je morala biti vsak čas tukaj iz Podsrede. Rezer-

vi je zapovedoval vojvoda Gregorič. Ako si bo izvojevalo Šterčevo glavno krdelo prehod preko Sotle, mu bo sledila tudi rezerva.

Med hribom Srebernik, pod katerim se vije Bistrica na šentpeterski strani v Sotlo, med St. Petrom, Kunšpergom in Sotlo je lepa ravnica, kjer so sama rodovitna polja ter travniki. Ravan tvori nekak trikot, preko katerega je zapovedal kapitan Šterc prodiranje v strnjjenih vrstah. Troblje so zabučale, zemlja je odmevala od trdih korakov, vsak je stisnil trdneje orožje in uprl pogled v poveljnika, ki je jezdil na čelu in kazal z golim mečem smer, v kateri je most preko Sotle. Komaj so bila puntarska krđela sredi ravnice, je pričelo trobiti tudi plemiško konjenišvo, galopirati preko mostu in se razvrščati ob Sotli na levo ter desno. Pri pogledu na bliskovito manevriranje sovražnika je zapovedal kmečki kapitan razdelitev bojne sile na tri dele: glavni s ciljem proti mostu, levi in desni vsak s svojo rezervo proti sovražniku, ki je tekal in se uvrščal na levo ter desno ob Sotli. Šterčevo razvrstitev je bila v naglici mojstrsko zadeta. Iz negotovega beganja

G. Gešman je ena izmed zaslužnih osebnosti na Pernicah, ki je s svojo razsodnostjo ter previdnostjo pridobil naklonjenost in zaupanje Perničanov. Bil je dolga leta župan tukajšnje občine, šolski ogleda, tajnik, blagajnik itd. ter bil vedno zaveden Slovenec. Ob njegovi 60letnici mu tudi mi želimo še mnogo let življenja in da bi bil še nadalje naklonjen občini in šoli. Se na mnoga leta!

Potok pri Kokarjih. Za veseljem pride žalost. Tako se je tudi pri nas zgodilo. Dne 25. januarja t. l. se je poročil na Kokarjih gosp. Alojz Fricelj p. d. Prodnikov iz vasi Potoka z gđ. Anico Krajnc p. d. Florjančevič iz Kokarjih. Gostija je bila na ženinem domu, svatje so bili razpoloženi in veseli. Ob dveh po polnoči pa so odšli zaradi boleznih ženinove tete Elizabete Fricelj, ki je kmalu zatem umrla v 67. letu svoje starosti v samem stanju. Bila je vse življenje pridna ter krščanska. Njen pogreb se je vršil ob obilnem številu udeležencev. Mlademu paru obilo sreče, pokojnici pa večni mir in pokoj! — V vasi še tudi imamo stare korenine. Krščansko in Bogu služno dekle Unukovo Mico, ki je preživela dobro in slabo. Dobrega malo, ker je slepa in stara 88 let. Otroci jo imajo radi, ker jih je mnogo že spestvovala. Bog ji daj še dosti let doživeti! — Letošnji predpust je bil kratek, pa ni bilo časa se ženiti. V sled velike denarne krize smo obhajali pust manj živahno. Upajmo, da bo kmalu boljše!

Zg. Polskava. Ker je bil letos predpust bolj kratek in tudi kriza se na naših kmečkih domovih močno pozna, smo bili s porokami bolj skopi, poročila sta se samo dva para. — Sedaj, ko je nastopil sv. postni čas, pridno kosi bela žena smrt v naši župniji. V dnevih 14. in 15. februarja smo položili v hladni grob kar dva pridna in ugledna gospodarja naše fare. Kako sta bila priljubljena, je pričel nji in pogreb ob ogromni udeležbi župljanov, kakor tudi iz sosednjih župnij. Prvi, Leskovar Anton p. d. Šrbel iz Kočn je umrl v starosti 64 let. Bil je vzgleden krščanski mož, značaj, dober oče in marljiv gospodar ter zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Velika žalost in izguba je zvela ugledno in prostrano Šrbelovo kmetijo, posebno ker je še pred 1 tednom pred svojo smrtjo ves vesel in zdrav

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

obhajal poroko svoje starejše hčerke, ki je odšla na novi dom (Stumbergerjevo kmetijo) v Prepole na Dravsko polje. Pač ni takrat nikdo slutil, da bo za veselo gostijo tako hitro zagostovala kruta smrt in ugrabila dobrega očeta. Hvala g. župniku za tolažilne besede ob grobu in pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Drugega moža nam je vzela smrt kar iz vasi Zgornja Polskava, blagega Janeza Keršič v starosti 66 let, iz znane občine sprostovanih Kobanove hiše. Bil je skrben mož, kmetiška korenina, kakoršnih današnji dan močno primanjkuje, zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Bil je izredno marljiv gospodar, saj si je v mladosti skoraj iz nič prigospoduril s svojo zvesto družico lepo kmetijo. Zapuščena žena in petero otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Uglednima hišama sožalje, rajnima večni mir!

Šetarjeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Dolga vrsta pogrebcev se je vila dne 4. m. m. na pokopališče pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ko smo spremljali k zadnjemu počitku mlado, veliko prezgodaj umrlo mater Ano Kramberger iz Šetarjeve. Šele komaj v 27. letu, pa je morala umreti kot žrtev materinakega poklica. Kljub vsej skrbi in trudu zdravnikov ter domačih je ni bilo mogoče ohraniti pri življenju. Umrta je kot mučenica po petih tednih velikega trpljenja ter zapustila možu tri majhne otroke: Tletno hčerko, šletnega sinčka in 5 tednov staro hčerkico, ki nikdar ne bo poznala in okušala materine ljubezni. Ob pogledu na jokajočo mater, potrtega moža ter zapuščene otročiče na domu in na pokopališču, ko so jim spustili v temno jamo zlato mamico, smo zajokali z njimi vred vsi. Naj jih tolaži in podpira ljubi Bog! Rajna naj v miru počiva! — Na pogrebu se je nabralo 100 Din za uhoge afrikanske zamorca. Hvala!

Sv. Anton v Slov. goricah. V zadnjem času beleži naša kronika smrt najstarejše furanke Marije Rihtarič, ki je bila rojena leta 1839, torej je bila stara 92 let. V Župetincih je umrl Andrej Vršič v starosti 79 let. — Kakor drugod, tako se je tudi pri nas pred zapečatenjem Kmetijske eksportne zadruge razvila velika spekulacija z življenjem in smrtjo. Prihajali so razni agenti, ki so zavarovali osebito stare ljudi, da, celo take, ki so bili že na mrtvaških posteljah. Danes je pa morda oškodovanih mnogo ljudi. Pomnimo, da zastopa pri nas posmrtno zavarovanje »Kafitas«, kakor tudi vsa druga zavarovanja edinega najstarejšega slovenskega zavoda »Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani« naš domačina gospod Vinko Lorencič, kateri rad da vsakemu v zavarovalnih zadevah brezplačno pojasnilo. Torej pozor pred tujimi agenti!

Stanetinci. Z globoko žalostjo naznanjamo, da je naš preblagi in nad vse dobri oče Mat. Jurkovič, brat pokojnega ptujskega prošta, po dolgi in mučni bolezni, prevleden s sv. zakramenti, dne 12. svečana t. l. mirno v Gospodu zaspal. Rajni je bil 40 let zvesti naročnik »Slovenskega gospodarja« ter vzoren gospodar in veren katoliški mož. Naj počiva v miru!

sovražnika je bilo razbrati, da ga je ta nastop presenetil in da mu grozi nevarnost okolitve na levem in desnem krilu. Ker se je spustila kmečka vojska v hitrejši korak, so tudi jezdeci spodbodli konje, da bi udarili na kmečke vrste nekoliko dalje proč od Sotle.

Kapitan Šterc je skotalil z mogočnim zamahom s sabljo prvega jezdeca s konja in se zagodil v gnučjo, da bi napravil gaz klinu pešcev, ki je že tudi udrihal po konjenikih, kojih prvi in glavni naskok je bil zaustavljen in predor kmečkih vrst že pri prvem srečanju onemogočen. Tudi ob levem in desnem krilu kmečke vojske je bil odbit prvi konjeniški naval. Kapitan Šterc je imel srečo, da je izsekal z izurjenimi udarci s sabljo predor skozi sovražno konjenico, sledili so mu pešci in ogrožali s popolnim razcepom sovražnih sil, ki bodo prisiljene se umakniti v dveh polkrogih v Sotlo, saj drugega zhoda čez nekaj časa nikakor ne bo. Sigurna kmečka zmaga in popoln poraz plemiške konjenice se je bližal z vso neizbežnostjo, ko se je razlegel topot konjskih kopit od Št. Petra. Liki jata jastrebov so frčali

Alapičevi in Zrinjskega jezdeci, ki so že bili pomandrali kmečko rezervo na polju pred Št. Petrom, kmečki z neugnano silo zmagujoči vojski naravnost v hrbet. Popolno uničenje tako srečno se vojskujoče kmečke vojske je bilo neizbežno dejstvo, kakor hitro se je prikazal sovražnik še od zadaj. Ko so kmečke vrste zapazile, v kaki pasti da so, je pognal vsak orožje in si skušal oteti življenje s pobegom, ki je končal za večino kmečkih pešcev s preklano glavo. Po vpadu od zadaj je bila borba kratka, vpitje splošne zmede pretresljivo, po polju so se podili jezdeci za pešci, ki so stegovali zastonj roke in prosili milosti. Razljuteni plemiški divjaki so poznali le smrtonosne zamahljaje z meči, ki so bili itak boljši od ujetništva in poznejših kazni. Ko so si segli poveljniki zmagovitih konjenikov s hrvaške in štajerske strani po kratkem, a grozno krvavem boju s častitkami zmage v roke, je krilo šentpetersko ravan proti Sotli na tisoče pobitih kmetov, več sto jih je bilo ujetih in med njimi tudi ranjeni kapitan Pavel Šterc.

(Dalje prihodnjič.)

plečih, pri tem pa jima tako, da ni policist slutil, grozil s samokresom, ki ga je držal v žepu sukne. Z blagajno sta nato bandita odpeljala 1800 dolarjev neznanu kam.

Zlato potuje.

Kako so svetovne zaloge zlata izpremenile gospodarje tekom zadnjih 20 let, je razvidno iz sledečega: Leta 1913 je bilo 23% vsega zlata v Zedinjenih državah, v Franciji 11,6%, v Rusiji 12% in v vseh ostalih državah 51%. V letu 1931 dne 31. oktobra pa je bilo v Ameriki zlata 37%, v Franciji 22% in ostalo je pa prišlo na vse druge države.

Sv. Bolfenk na Kogu. Kmetška nadaljevalna šola pri Sv. Bolfenku na Kogu bo priredila ob zaključku svoje šole v nedeljo dne 6. marca t. l. popoldne v šolskih prostorih zaključno prireditev. Nastopi z igro »Hlapec Jernej in njegova pravica«, s petimi točkami in z šalo-igro »Zaklad«. Odzovite se vabilu fantov iz kmetške nadaljevalne šole in dokažite svoje veselje in razumevanje te šole s svojimi prihodom! — Kmetška nadaljevalna šola pri Sv. Bolfenku na Kogu.

Konjice — Nova vas. Tukaj je umrl dne 17. februarja kmet Anton Pučnik v starosti 75 let. Blagopokojnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Makole. Dne 20. februarja t. l. nam je preminula dobra mati in gospa Hajšekova na Reki. Rajna je bila soproga g. Hajšek Matije, župana občine Sv. Ana pri Makolah, nečaka pokojnega znanega rodoljuba in bivšega dekana in kanonika v Slov. Bistrici. Rajna je bila zelo priljubljena in dobra žena posebno do uhožev ter zelo pobožna. Da je bila vobče spoštovana in priljubljena, se je videlo ob njenem pogrebu dne 22. februarja, ki se ga je udeležila ogromna množica njenih znancev iz cele župnije in iz sosednih. Teško se nam je bilo ločiti od blage matere, ob gniljivem poslovnem govoru domačega g. župnika in duhovnega svetnika ob njenem grobu, da se zopet snidemo nad zvezdami. Pokojna zapušča žalostnega soproga, tri sinove in hčerko. Blag ji spomin in počitek večni!

Vojnik. Bliža se zopet zaželjena spomlad, katere se veseli staro in mlado. Obenem se bliža tudi čas, ko se bodo pojavili mnogostavilni in nasilni agenti raznih posmrtninskih zavarovalnic ter bodo nadlegovali stranke za zavarovanje starih stricov in tetk, oziroma starih mamic in očetov. V zadnjem času so se pojavili v našem kraju nekateri spekulant, ki bi se na račun smrti tujih oseb, ki v nobenem oziru niso v sorodu, radi obogatili. Nekateri so že v ta namen potrošili celo nekaj izposojenih stolakov, pa najbrž jim ta špekulacija ne bo prinesla zaželenega uspeha. Neka gospodična v Celju je tudi dala zavarovati svojega strica, v teku 14 dni po podpisu pogodbe je slučajno zvedela, da je dotični stric že zdavnaj umrl. Res čudno zavarovanje! V tukajšnji okolici je zbotela neka stara vdova na prevžitku, katero so hitro trije, ki pa niso z njo prav nič v sorodu, zavarovali vsak pri drugi zavarovalnici. A bolna vdovca pa kljub dobri postrežbi dotičnih ni preživela čakalnega roka 6 tednov, temveč je preje umrla. In tako so splavali pa vodi zaželjeni tisočaki. Upati je, da bodo stranke za naprej v tem oziru bolj previdno postopale in da ne bodo zavarovale oseb, ki niso prav nič v sorodu, ali ki že v postelji čakajo na smrt. Zavarovalne ponudbe se naj sklepajo pri zanesljivih zastopnikih, ki jim resnico predložijo v pregled in čitanje in kateri se izkažejo s pooblaščenjem dotične zavarovalnice, za katero se predstavljajo. Pred drugim pa pozor!

Vojnik. Meseca oktobra leta 1931 je bil imenovan za župana občine trg Vojnik davčni uradnik v pokoju in posestnik v Vojniku gospod Jožef Zazula. Pretečeni teden je pa kot župan odstopil in sedaj nimamo nobenega župana.

Ojstrica nad Dravogradom. Tukajšnje Prosvetno društvo prosi, če bi kdo imel celotni letnik »Slovenskega Gospodarja«, bi ga naše društvo kupilo ali naprosilo na posodo za kratek čas proti primerni nagradi. Tudi poštni in drugi stroški se vrnejo.

Bresternica pri Kamnici. Naša lepá vas ob vznožju vinorodnih gričev in gozdnatega gorovja se veselo ozira po raztegnjenem Pohorju, poslušá mило zvonenje iz Limbuša in Ruš ter se čudi živahnemu prometu po državni cesti ob Dravi. Pač vredna je, da si jo ogledaš in se je z nami še posebno v pomladanskem evetu veselíš. Imamo pa tudi lepe hiše, v njih pa dobre krščanske gospodarje. V hiši mladega posestnika Waldhuberja sta obhajala tretjo postno nedeljo ob obnovitvi posvetitve presv. Srcu svojo 40letnico srečnega zakona krščansko-narodno zavedna oče in mati Franc in Helena Hiter. Bog nam ohrani blaga dobrotnika naše farne cerkve in različnih siromakov zdrava in zadovoljna še do biserne gostije!

Hoče. Pred časom nas je nenadoma zapustila po svoji dobrohotnosti daleč naokrog znana naša Ivana Vornik. Kakšno življenje, taka smrt! Še dan pred svojo smrtjo je bila v cerkvi pri obhajalni mizi, predpoldne jo je popadla nezavest, iz katere se ni več prebudila. Naši reveži in posebno še cerkev bodo pogrešali njene darežljivosti. S kakim veseljem je čakala na podobo Male Trezike, ki jo bomo zdaj ob sv. misijonu v cerkvi blagoslovili. Ona jo je cerkvi preskrbela, pa žal ni dočakala, da bi jo še videla v cerkvi. Ivana, naj ti svetí večna luč! Tvoja dobra dela naj ti pomagajo do večne sreče v objemu večne ljubezni.

Fram. Žaloigra »Razvaline življenja« je bila za Fram nekaj izrednega. Na malem odru in v premanjnih dvorani nam jo je dne 21. m. m. vprizorila Katoliška Omladina iz Maribora. S to prireditvijo smo tudi v Framu slavili 60letnico velikega pisatelja Finžgarja, ki ga naj Bog ohrani še mnoga leta!

Polensak pri Ptuj. Predpust je šel mimo nas v znamenju težke gospodarske krize. V največji skromnosti smo obhajali Polensani samo le šest gostij. Bilo bi jih še marsikaj več, ko bi vsak ne tožil o tej veliki denarni in gospodarski griži, ki jo brez razlike občuti že vsak gospodar. Korajžo vsem mladim je delal posestnik Fr. Janžekovič, ki se je že v drugič poročil ter si poiskal pridno gospodinjco tam iz Vurberga. Postaven fant in kovač Andraž Tuš iz Braclavec je pogledal po najbližnji sosedovi Miciki Pintarič. Brhko Miciko Požničevo si je izbral fant iz sosedne šentlovenčke fare. Franc Njivar je šel po družico v šentlenarčko župnijo. Zakonsko zvezo do groba vrat sta sklenila sin uglednega posestnika Anton Kontaršek iz Hlaponec, naš cerkveni pevec ter bivši knjižničar domačega Katoliškega prosvetnega društva, in agilna članica dekliške Marijine družbe ter prva cerkvena pevka šentlovenčke kora M. Pihler. Za zakonsko tovarišico v življenju si je izbral dober obrtnik, mladi čevljar, ki vsakega rad obuje z novimi čevlji, Jožef Zavec iz Kamenšaka, Marijo Šoštarč iz Hlaponec. Drugim je vsled slabih razmer upadel pogum, tolaži pa jih upanje na drugi veselejši predpust. Vsem mladim parom, ki so pripognili ramo pod zakonski jarem, želimo do vrha napolnjeno me-

Pri razdraženih živcih glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe imamo v naravni »Franc Josefovi« preničci domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Stoviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franc Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franc Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

ro potrežljivosti in obilno srečo ter blagoslova.

Zetale. Z žalostnim srcem smo v pondeljek dne 22. februarja obstopili odprt grob, v katerega so položili truplo vrlega mladeniča in kolarskega mojstra g. Jurija Gajšek iz Dobrine vasi. Komaj je izpolnil 25 let, pa je že izpolnil svojo življensko pot. Neizprosna jetika je že ponovno trkala na njegovi prsi in ga opozarjala, da mu na odločeno dolgo življenje; rajni Jurij se je pa v kljub bolezní skrben pripravljaval na življenje in je že pred dvajsetma letoma postal kolarski mojster. Poleg veselja do obrti, katero si je izbral, je imel rajni Jurij še posebno veselje do petja in glasbe. Z izredno marljivostjo je že kot učenec in vajenec uporabil vsak prosti čas, da se je vadil v petju in igranju harmonija oziroma orgel. In ko niso imeli v sosednji župniji sv. Roka organista, je pokojni Jurij hodil skoraj vsako soboto tri ure daleč v sosednjo župnijo, da je ob nedeljah tam v cerkvi orglal in vodil peje. Rokovčani, zlasti seveda cerkveni pevci, so se izkazali hvaležne za to na ta način, da se tudi niso ustrasili dolge poti in zime in so se prišli na dan pogreba posloviti od svojega prijatelja in dobrotnika. Kako so domačini radi imeli rajnega Jurija Gajšeka, smo videli pri njegovem pogrebu, katerega se je udeležilo veliko ljudi. Gospod župnik nam je rajnega pri nagrobnem govoru stavil za vzgled, da bi naj tudi mi kakor on, ljubili svoje svariše, brate in sestre, zlasti pa ljubež Boga, in da bi bili vedno vdani v voljo božjo tudi v trpljenju, v bolezní. Ko ni mogel Jurček več veliko uživati telesne hrane in so telesne moči vedno bolj pešale, se je pa bolj pogoste hranil s kruhom močnih; prejemal je večkrat sv. obhajilo in tako krenil svojo dušo. Prešli hišo žalosti se je poslovil od svojega tovariša mešani cerkveni pevski zbor z žalostinko »Človek glej življenje svoje«, ob grobu pa je možki zbor zapel »Vigrede«. Bog bodi milostljiv rajnemu Juriju in tolažnik njegovim domačim! Na sedmini po št. Juriju Gajšek se je za novo bogoslovnico v Mariboru zbralo 100 Din. Vsem darovalcem: Bog plačaj!

Slatina-Radenci. Redek jubilej. Dne 7. marca t. l. obhaja v Borčevci pri Slatini-Radencih gotovo najstarejša žena v župniji Kapele, gospa Marija Deller svoj 91. rojstni dan. Kljub devetim križem je še vedno čvrsta in čila ter opravlja vsa gospodinjška dela sama in sicer zelo natančno. Najbolj težko ji je, da ne more vsako nedeljo v prijazne Kapele, v kateri cerkvi je bila tudi poročena, k sv. maši. Zato pa ta dobra krščanska prababica opravlja doma svojo pobožnost. Samo o Veliki noči se pelje v svojo rojstno župnijo k sv. Petru v Gornjo Radgono k velikonočni spovedi. Edino veselje in razvedrilo ji dela reja izbrane perutnine, njen vrt in njene cvetlice. Rojena je bila v Gornji Radgoni iz ugledne Lukofnjakove rodbine, danes gosilna »Slona«. Komaj 19letna se je poročila leta 1860 s trgovcem in poznejšim zaslužnim županom mesta radgona, g. Ivanom Dellerjem. Isti si je pridobil velike zasluže za gradnjo železnice Radgona—Ljutomer. Njegova zasluga je tudi, da so se odkrili sloveči zdravilni vrelci »Kraljevo« in »Gizelino vrelce«. V teku let je gospa ljubilanka pokopala moža in razen ene hčerke vse svoje otroke. Reveži so našli v njej veliko dobrotnico. Ljubi Bog jo je obdaril z redko starostjo in ji daj doživeti še dokaj let v zdravju in zadovoljnosti!

Šmarje pri Jelšah. V teku enega leta je že tretjič potrkala blede smrt na vrata Šafarjeve hiše na Bobovem in nam za dobrim si-

nom in pridno hčerko odpeljala še skrbno mater Antonijo Verbovšek na večni odpočitek pri božjem Srcu. Ta nepovabljeni gost se je potem podal na Sotensko in zatisnil oči 60-letni samski zasebnici Tereziji Pinter, ki je bili že štiri leta vsled kapi navezana na bolniško posteljo. Takoj nato pa se je že prikazal v Senovici v hiši št. 34 in rešil tu hudega trpljenja 70letnega oženjenega posestnika Ivana Moškotevc, ki je istotako štiri leta mrtvouden in slep čakal na smrt. Oba smo pokopali v soboto dne 20. februarja. Bog daj tem trem in vsem drugim 14 dosedaj odpočitanim večni pokoj! — Do letos v naših krajih nismo poznali plesnih prireditev na postno kvaterno soboto. — Slišimo, da priredi naša Sadjarska podružnica podučno predavanje. Bi bilo dobro. Toda mraz pritiska tako, da mi skoraj tinta zamrzuje.

Kostripnica. Božja dekla smrt večkrat prihitela v našo prijazno župnijo ter si izbira svoje žrtve. Anton Kovač je bil še zdrav pri sv. maši na dan Sv. Treh kraljev, še isti dan si je na vratu razpraskal mozole ter si je s tem zastrupil kri. Vrat mu je začel otekati in čez dva dni je, previden s sv. zakramenti, preminul. Ubogi otroci, ker pred leti jim je tudi že mati umrla! — Pred enim letom je umrla dobra Strnišetova mati, dne 24. februarja letos pa je smrt pokosila tudi očeta Ferdinanda Strniša. Rojen leta 1857 v Gaberniku, se je priženil v Drevenik, kjer je pozidal lepo hišo in gospodarsko poslopje, na starost si je pa kupil v ravnini v Čačivasi obširno posestvo, kjer je do smrti vodil vzorno gospodarstvo z mladeniško čilostjo. Rajni Ferdi je bil tudi znan po kupčiji z drvami in apnom. — Ko si smrt iz naše sredine izbira, spomnimo se, da smo tu le popotniki proti večni domovini!

Sv. Ema ob Sotli. Pred kratkem je v Sodni vasi po dolgi in mučni bolezni v 66. letu svoje starosti umrl daleč naokrog znani in spoštovan posestnik g. Vostner Franc. Pokojnik je bil dolgoletni prvi občinski svetovalec, načelnik krajnega šolskega sveta, odbornik Hranilnice in posojilnice ter dolgoletni načelnik konzumnega društva pri Sv. Emi, ki je pod njegovim načelstvom prav lepo uspevalo. Bil je skrben gospodar ter katoliško značajan mož. V tem duhu je vzgojil tudi svoje številne otroke, kateri po vzgledu svojega očeta lepo in značajno zastopajo krščansko stališče. Kako je bil pokojni g. Vostner spoštovan daleč na okrog, je pokazal njegov pogreb, katerega se je vkljub hudemu mrazu udeležilo veliko število njegovih znancev in prijateljev. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Dole pri St. Juriju ob južni žel. Kakor po drugod, gospodari splošna kriza tudi pri nas. Gostij nismo imeli nič, pač pa godee smo slišali. Splošno se držimo starih načel in običajev. Edino naše veselje sedaj v hudem zimskem času je naš vrli list »Slovenski Gospodar«. Beremo ga pridno in pazljivo. Iz njega doznamo, da je tudi drugod kriza in pa pragni žepi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva je vprizoril v nedeljo dne 21. februarja v svojem domu pri Sv. Petru pod Sv. gorami znano žalógr »Goslarica naše Ljube Gospe«. Igralci so svoje vloge rešili izvrstno. Priznati moram, da ima društvo v svojem domu krasen in prostoren oder ter zelo lepe kulise, kar je mnogo vredno za čim lepše prizore. Med odmorom so igrali fantje na tamburice in nas s tem dobro zabavali. Največ zahvale gre g. bivšemu županu Zorenču kot režiserju. Med odmorom je g. Zorenč povedal, da bodo na dan sv. Jožefa

dne 19. marca vprizorili dramo v 4 dejanjih »Prisega o polnoči«. Opozarjam čitatelje »Slovenskega Gospodarja« v okolici Sv. Petra, da se te igre udeležite, ker je res lepa. Ne bode vam žal tistih par dinarjev, ki jih boste plačali za vstopnino. Tudi pri svojih znancih in prijateljih poagitirajte! Povdarjam, da ima društvo pri Sv. Petru pod Sv. gorami precejšnjo število fantov in deklet, ki se rekrutirajo po večini iz kmečkega stanu, ki pa so voljni in tudi sposobni za prosvetno društveno delo. Le tako naprej, Bog naj blagoslovi vaše delo! Prišel, videl J. R.

Laški okraj. Gospodarska kriza se tudi v našem okraju čezdalej bolj oglašča. V rudniku Judajama pri Laškem so tudi pričeli odpuščati delavstvo. Zaenkrat odpuščajo še samo take, ki imajo kaj svojega posestva. Na mesto teh hočejo vzeti druge, ki doma nimajo ničesar. Ni pa pravilno, da se odpuščajo taki, ki imajo samo toliko posestva, da redijo eno ali dvoje glav goveje živine, kajti taki, ako imajo družino, tudi ne morejo od posestva samega živeti. Najbolj krivično se nam pa zdi odpuščanje iz službe takih, ki so svoja najboljša leta že pustili pri rudniku. Imamo upanje, da se bodo te stvari popravile. — Gospodarska kriza se zelo pozna tudi pri trgovcih ter obrtnikih. Ko je kmetu zmanjkalo denarja, ga manjka tudi drugim. Slišimo, da mnogo obrtnikov namerava odložiti obrt, ker ni nobenega zaslužka. Za primer navajam sledeče: Ob banovinski cesti iz Brega čez Razbor proti Jurklostru, ki je dolga 11 km, sta bili nekdanj dve gostilni, sedaj pa ni več nobene. Tudi gostilna »na gmajni« pri Poleni pod Lisco je z novim letom prenehala. Tudi pri porokah in svatbah se precej pozna gospodarski zastoj, da jih je bilo manj v okraju kot druga leta. Vendar naj omenimo tudi nekatere v našem »Gospodarju«: V Loki pri Zidanem mostu sta bila poročena Hrastnik Jožef iz ugledne hiše Hrastnikove iz Brstnika pri Laškem s Pepco Oberzan iz Briš pri Zidanem mostu; pri Sv. Jederti nad Laškim Nemeč Miha s Kurnik Marijo iz Gove iste župnije. Pri Sv. Miklavžu nad Laškim Gaberšek Karol, posestnik v Zabrēju, z Dremšek Nežo iz Poučena iste župnije. Pri Sv. Rupertu nad Laškim Krašovec Karol, posestnik iz Stopne v laški nadžupniji, z Lapornik Marijo iz Velikih Grahovš v šentrupertski župniji. V vseh zgoraj omenjenih hišah ženinov in nevest je »Slovenski gospodar« stalen gost, zato želimo vsem veliko božjega blagoslova in sreča. — V nedeljo dne 31. januarja se je v Laškem na mestu društva »Samopomoč«, ki je prenehalo, ustanovila živinorejska zadruga, katera bo imela namen, ako bo seveda pristopilo k njej dovolj živinorejcev, izboljšati plemo goveje živine v okraju, pa tudi po možnosti dati podporo, če je kdo nesrečen pri živini. To pa seveda, ako bo denar na razpolago. Za načelnika zadruga je bil izvoljen Bentan Karol iz Dola. V četrtek dne 4. februarja, je priredila Zadruga zveza v nadžupnijski dvorani poučni tečaj, kateri je bil razmeroma dobro obiskan. Nadrevizor gospod Vlado Pušenjak je govoril zelo zanimivo o denarju in o sedanji denarni krizi. Razložil nam je tudi neumestno in zelo škodljivo postopanje istih, ki drže denar doma iz napačnega strahu. Lahko pa rečemo, da naš kmet denarja sedaj ne drži doma, ker ga res nima. Zaradi strahovitega padea cen goveje živine itak noben kmet nima denarja. Padeč cen goveje živine v lanskem letu se ne more primerjati s padečem cen v prejšnjih letih. Da v enem letu pade cena pridelku čez polovico, kar se je zgodilo lansko leto pri ži-

vini, to smo opazili pred leti samo pri našem hmelju.

Žiče. Lansko leto meseca decembra je preteklo 25 let, odkar je bila v prijaznih Žičah ustanovljena Hranilnica in posojilnica, r. z. z. n. z., na prizadevanje blagopokojnega in delavnega župnika g. Jakoba Kosarja. 25letnico svojega delovanja v blagor domače in sosednih župnij bo naša zadruga proslavila v nedeljo dne 6. marca 1932, ko se bo ob treh popoldne v dvorani Katoliškega društvenega doma vršil slavnostni občni zbor, na katerem bo govoril nadrevizor g. Vlado Pušenjak o zgodovini in razvoju zadruga in o pomenu združništva v današnjih težkih gospodarskih razmerah. Vsi člani in vsi drugi prijatelji združništva iz domače in sosednih župnij, pridite ta dan v Katoliški društveni dom v Žičah!

Šoštanj. Naraščaj Rdečega križa na tukajšnji meščanski šoli vprizori v nedeljo dne 6. marca mladinsko igro v 4 dejanjih »Mogočni prstani«. Ker gre čisti dobiček v dobrodelne namene (za šolsko kuhinjo), vabimo vse, da se vprizoritve v častnem številu udeležijo in tako gnotno in moralno podprejo prizadevanje naše vrle mladine. Začetek ob pol štirih popoldne.

Slovenjgradec. V nedeljo dne 21. februarja se je vršil v Zadrugnem domu prosvetno-športni tečaj, katerega se je udeležilo okrog 20 zastopnikov okoliških prosvetnih društev, odnosno fantovskih odsekov. Zastopana so bila društva Šoštanj, Pameča, Sele ter fantovski odseki Razbor, Šmartno in najštevilnejši odsek Stari trg. Tečaj je priredilo vodstvo fantovske podzveze pri PZ v Mariboru. Predavala sta gg. dr. Jeraj o papeževi okrožnici Rerum novarum in dr. Vatovec o poslovanju in vodstvu društev in fantovskih odsekov. Član SSK Maratona, brat Fika, pa je vadal športne vaje. Tečaj je uspel v splošno zadovoljstvo. Drugi dan v ponedeljek dne 22. februarja pa se je vršil na terenu v Starem trgu smučarski tečaj, katerega se je udeležilo 14 smučarjev iz Starega trga, Šmartna in Razborja. Vodil ga je član SSK Maratona, brat Škamlec iz Maribora. Tudi ta tečaj je dobro uspel in so naši smučarji z njim mnogo pridobili in se izpopolnili.

Meers-Meerbeck v Nemčiji. Nekoliko tednov se potiče po tukajšnjih slovenskih naselbinah neki jugoslovanski politični begunec. Zaradi njegovega delovanja za neko avstrijsko »Interessengemeinschaft« so bile takoj informirane naše tukajšnje oblasti in organizacije. V Hambornu se mu je posrečilo imeti zborovanje. Naša zveza je takoj po okrožnici obvestila vseh 43 njej priklapljenih društev, ga ostro ožigosala in strogo prepovedala ga jemati pod streho, ali pa ga še celo podpirati. Marsikje je moral z dolgim nosom oditi. Pridružil so se mu tudi nekateri prejšnji Ogrji, kateri danes spadajo pod Rumunijo ter so začeli neusmiljeno grdo lažljivo akcijo proti našim verskim in narodnim organizacijam v Porurju in so tudi psövali čez naše oblasti. V nedeljo dne 21. svečana je skicala naša zveza z g. Backenom, duhovnim voditeljem hambornskega društva sv. Barbare protestno zborovanje, katerega so se udeležila tudi bližnja društva, kakor Wehofen, Marxloch, Osterfeld, Hochheide, Meerbeck, in na katerem je bila zelo važna debata. Zelo pohvale vredno je nastopil duhovni vodja g. Backen. Vsi njegovi izrazi so bili v prid dobro mislečim katoliškim Jugoslovanom, ki moramo biti zvesti in vdani Bogu in domovini. Predsednik zveze je povdarjal, da nimamo in tudi nečemo imeti nobene politike z Nemčijo, pa tudi ne z Avstrijo, pač pa energično zahlevamo, da se naša

pusti pri miru. Opozarjal je vse naše dobro-misleče državljane, naj nikar ne omadežujejo s tako akcijo svoje lepe preteklosti. Nato je govoril g. Vabič iz Hochheide ter ožigosal nevarnosti take akcije. Dalje je govoril g. Sapotnik Martin. Tudi njegov govor je bil predmet pozornosti. H koncu je zvezni predsednik Lindič pozval vse dobro misleče navzoče, da se sprejme resolucija, katera se glasi sledeče: »Jugoslovanski izseljenci v rensko-westfalski oblasti, zbrani na občnem zborovanju v Hamburgu dne 21. februarja 1932, energično protestiramo proti počenjanju A. R., koji je prišel v tukajšnje našo kolonijo, da hajska miše mirne in delavne ljudi proti našim narodnim svetinjam in ljubljeni domovini Jugoslaviji, koja je bila porojena iz veličastnih borb vseh pokolenj. Ugovarjamo energično proti delu A. R. in njegovih pomagačev, izjavljajoč, da je treba take izdajalce z vsemi sredstvi onemogočiti v delovanju. Pozdravljamo našega vzvišenega vladarja Njegovo Veličanstvo Kralja Aleksandra I., kakor vse činitele napredka ljubljene nam domovine Jugoslavije. Prosimo g. kr. konzula, da to resolucijo odpošljete v domovino. Lindič Ivan, Vabič Franc, Čič Jožef, Brežnikar Andrej, Sapotnik Martin, Sneek Janez.

Meers-Meerbeck v Nemčiji. Zdrava in čila gorenjska korenina je gospa Jožefa Kepić, rojena Kralj v Trzihu dne 15. 3. 1872. Imenovana je kumovala zastavi društva sv. Barbare leta 1910. Že takrat priljubljena, radodarna in vdana krščanskemu življenju in delavna; je še danes kljub težki krizi naročena na štiri katoliške slovenske časopise. Daleč na okrog je poznana med našimi rojaki tukaj in v domovini. Jubilantini naše društvo iz srca čestita za njeno 60letnico in ji želi še obilo lepih in zdravih let in božjega blagoslova, kakor tudi njenemu soprogu Jožefu Kepiću v radosti praznovati 60letnico. — Društvo sv. Barbare, Meerbeck, Lindič Ivan.

Nove knjige.

Dr. Ciril Potočnik: Dobri pastir III. Znanе Potočnikove knjige »Dobri pastir« je izšel 3. zvezek, pripraven prav za sv. postni čas. Obnavlja zadnje čase Gospodovega življenja, njegovo smrt in vstajenje. Kar v vseh zvezkih na čitatelja in premišljevalca še posebno vpliva, je solidnost premišljevanj. Ni posebno blestečih modernih besed, a vse krepko in solidno, ki se res v srce vtisne in v srcu ostane. Dobi se tudi v Cirilovi knjigarni v Mariboru.

Nemudoma si nabavite v Cirilovih prodajalnicah v Mariboru nad vse zanimivo in krasno povest: »S strelo in plinom«. Stane samo 10 Din. Tam se dobi tudi krasna svetopisemska povest: »Kraljica Ester«. Stane 15 Din.

Vojaške zadeve.

Hranilec žene: P. D. Božičjak. — Ste podedovali posestvo po umrlih stariših, ste oženjeni in vprašujete, ali ste kot tak lahko oproščeni vojaške službe. — V slučaju, da ste se poročili pred rekrutovanjem, odnosno usposobljenjem in da plačujete neposrednega davka nad 120 Din, se vam odreja skrajšan rok službe; ako pa je neposredni davčni predpis manjši od 120 Din, se vas oprošča kot hranilca le v slučaju, da v družini ni nobenega člana, sposobnega za delo in pridobivanje, niti takega, ki uživa pokojnino ali drugo državno podporo, ali katerikoli drug stalen dohodek, zadosten za vzdrževanje rodbine. — Med nesposobne rodbinske člane se štejejo moški člani pod dovršenimi 17 in nad dovr-

šenimi 60 leti starosti, otroci vožče in ženske pod 18 in nad 45 leti starosti, kakor tudi ženske z dvema otrokoma, brez ozira na starost.

K. J.: Boštanj pri Sevnici. — Pospešitev rešenja vložene prošnje vložite s ponovno obrazloženim pismom, kolokovanim s 5 Din oblasti, kjer ste oddali prvotno prošnjo, sklicujoč se na datum vložitve.

Opomba uredništva: K vsem odgovorom se pripominja na člen 54 zakona o ustroju vojske in mornarice, ki se glasi: »Prošnje rekrutov za skrajšavo roka in za oprostitev od službe v kadru, nadalje pritožbe zoper vse primere, ki so v zvezi z naborom, se vlagajo pri pristojnem komandantu vojaškega okrožja najdalje v treh mesecih od dne, ko se je izvršil nabor ali priobčila rešitev.

Prošnje rekrutov za odložitev službe v kadru in pritožbe po njih se vlagajo pri pristojnem komandantu vojnega okrožja v šestih mesecih od dne, ko se je izvršil nabor, izjemoma in v važnih primerih pa najdalje v 15 dneh, ko se je priobčil poziv za odposlatev v kader, odnosno od dne, ko je nastopil vzrok za prošnjo ali pritožbo. (Sprememba rodbinskega stanja vsled smrti kakega člana rodbine; bolezn, ki izključuje rodbinskega člana za pridobitno delo; zmanjšani davčni predpis itd.).

Prošnje in pritožbe, ki se vložijo po roku, določenem v prvem in drugem odstavku tega člena, se smatrajo za zakasnele in se ne jemljejo v postopanje. Toda to ne izključuje, da se po uradni dolžnosti ne popravi napačno poslovanje vojaških oblastev.

O vseh predmetih iz prvega in drugega odstavka tega člena zakona odločajo v prvi vrsti pristojni komandanti divizijskih oblasti, razen kjer je pridržana po odredbah tega zakona ta pravica samemu ministru za vojsko in mornarico.

Skrajšanje roka: C. M., St. Danijel. — Imate pravico na skrajšani rok vojaške službe, ker nimate nobenega moškega zadrugarja, sposobnega za delo ali pridobivanje in plačuje vaša rodbina več kot 120 Din neposrednega davka, vendar je trimesečni rok za vložitev prošnje od dne rekrutacije, oziroma usposobljenja že potekel, pa bi bil vzrok šele sedaj vložene prošnje dokaz o nesposobnosti za pridobitno delo vašega očeta. Zato obenem s prošnjo za skrajšanje roka prosite tudi za pregled in oceno sposobnosti očeta pri pristojni komandi. Prošnji je seveda priložiti tudi dokaz o popolni oddeljenosti vašega brata, izvršeni vsaj pet let pred vašim usposobljenjem (rekrutaciji).

Podoficirsko šolanje: N. A., Sv. Miklavž pri Ormožu. — Še k prvemu odgovoru pojasnilo, da prošnja za sprejem v mornarsko (brodarsko ali mašinsko) podoficirsko šolo ni prosta kolektivine, prav tako vsi dokumenti, zahtevani kot priloge po razpisu.

*

Vprašanja in odgovori.

H. F. v P. Kaj je astrologija in če je res, da se da na ta način prerokovati bodočnost? — Astrologija je zvezdoslovje. Iz zvezd so prerokovali že v starem veku, pa so menda zelo malo — zadeli, uganili. Vaša bodočnost ni pisana v zvezdah in ne verujte tujcu, ki vam to govori!

I. Š. v V. Moj sin izdeluje prvovrstne kmetijske stroje, ali bi lahko poslal nekaj teh strojev na kmetijsko razstavo? — Poročilo o strojih s skicami naj pošlje na kmetijski od-

delek banske uprave v Ljubljani, Gosposka ulica. Tam bodo že videli, če je kaj vredno.

A. K. v V. Oče so mrtvi, vsaj mislimo tako, ker jih ni bilo mogoče od leta 1908 nadalje najti v Ameriki. Kako se izvrši proglasitev za mrtvega? — Pojdite na sodišče, kjer dokažite, da kot sin potrebujete proglasitev očeta, ki ga od leta 1908 dalje ni mogoče najti, za mrtvega. Dokaze iskanja vzemite seboj, Ostalo boste tam izvedeli.

S. P. v K. O. Moje cesto so uporabljali kot občinsko, sem zahteval, da jo tudi tako znanujejo. Odbor je odklonil. Sedaj si je premislil. Ali lahko po petih letih to kar tako zahteva? — Ne. Odbor mora na novo skleniti, da je tam cesta potrebna, vi imate pa pravico, da se pritožite zoper ta sklep na srezko načelstvo. To vam bo uspelo, ker je čisto blizu enako dobra stara občinska cesta. Če pa bodo hoteli tukaj na vsak način cesto imeti, vam morajo svet odkupiti. — Glede sosedovega gospodarskega posloplja imate pa priliko povedati svoje mnenje ob času komisije, ko je moral prijaviti, kje bo postavil stavbo. Morate biti povabljeni h komisiji kot sosed.

V. G. v K. Mapa kaže, da je moje posestvo, sosedu pa trdi, da je njen travnik, ker ga rabi sama 5 let in so ga predniki rabili nemoteno nad 30 let. Ali ne zadostuje mapa? — Sosedu je ta travnik priposestvovala. To ne odločuje, da imate vi družino, ona pa ne.

A. B. v Sl. Leta 1924 je sin ostal dolžen pri krojaču. Ali sem jaz res sedaj dolžen plačati? — Ker ste delno plačali, ste tudi ostanek dolžni. Ako ni med tem časom nič opominjal, je račun zapadel in zastarel.

M. P. v Šp. Kako je s Kmetijsko eksportno zadrugo, ki zavaruje bolnike? — Je v preiskavi in ne vemo, kako bo izpadla. Tudi načelstvo je v preiskovalnem zaporu.

I. M. v P. Leta 1930 sem vzel posestvo v najem za več let, sedaj se mi ne izplača, ali smem zahtevati znižanje najemnine? — Najemodajalec ni vezan pristati. Če je uvideven, pa ho pristal. Če morete odpovedati, odpoveste najem na pogodbo.

J. G. v D. Sem bolan in bi začasno odjavil obrt, ali moram pozneje zopet dobiti nov obrtni list? — Ni treba. Prijavite samo začasno ustavitev obrti zaradi bolezni tako davkarji kakor tudi obrtni oblasti (srezko načelstvo).

F. B. v K. Prodal sem sosedu drevo, ki se naj poseka, decembra leta 1931. Ker ga nisem posekal, hoče kupec, da ga posekam decembra 1932. Ali sem dolžen čakati? — Seveda ste dolžni, zakaj niste posekali, kakor je bil dogovor. Sedaj vas kupec sicer lahko prime za odškodnino.

H. F. v D. Mlad zakonski par se je skregal, žena je izginila, oče se ne briga za deco, ki sem jo jaz začasno oskrboval. Ali mora občina za otroka skrbeti? Najpreje zahtevajte še od očeta, da otroka vzame k sebi in skrbi za njega. Ako ne, prijavite zadevo sodišču, ki bo nato prisililo očeta, da malega otroka oskrbi, ali pa mu bo naložilo plačevanje. Ako oče nič nima, mora občina za otroka skrbeti in bode tudi to sodišče zahtevalo, ako bi ne hotela.

K. F. v N. Imam denar pri kmetih naložen, ali moram res plačati davek od obresti? — Res. Plačati morate rentni davek in sicer je ta davek odvisen od višine obresti. Prijaviti ga morate do konca januarja vsako leto davčni oblasti.

D. F. v Šm. Kupil sem posest, vknjiženo je stanovanje za dve ženski. Leta 1928 je pogorelo. Sedaj sem sezidal na novo. Ali sem v